

Van: Elvira van Baarle
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Uw kenmerk: 22bb007938
Ons kenmerk M2211-8871 - 22bo007689

Onderwerp: Voortgang actieplan geldzorgen

Datum: 23 december 2022

Aan de commissie
Werk en Inkomen, Onderwijs,
Samenleven, Schuldhulpverlening,
Armoedebestrijding en NPRZ

Beste commissieleden,

Op 19 oktober jl. heeft uw Commissie Werk & Inkomen, Onderwijs, Samenleven, Schuldhulpverlening & Armoedebestrijding, NPRZ (WIOSSAN) het actieplan geldzorgen besproken. In deze commissie is ook afgesproken de voortgang te monitoren en in december de voortgang van het actieplan terug te koppelen aan de gemeenteraad (toezegging 20bb007938). Met deze brief informeer ik u over de laatste stand van zaken.

Aanleiding actieplan

De inflatie en gestegen energieprijzen hebben de afgelopen maanden helaas tot meer geldzorgen of financiële problemen geleid bij meer Rotterdammers. De gemeente en partners in de stad hebben in de afgelopen jaren al flink gebouwd aan een stevige infrastructuur in de stad om deze Rotterdammers met geldzorgen of financiële problemen te ondersteunen. Dit doen we via onze gemeentelijke onderdelen, zoals de Vraagwijzer, Jongerenloket, Grip op Geldzaken en de KBR. We hebben in de afgelopen jaren ook een stelsel van inkomensondersteunende maatregelen opgebouwd. Daarbij is geïnvesteerd in doelgroep-specifieke maatregelen zoals: stress-sensitieve dienstverlening, vroegsignalering en het jongerenperspectieffonds. Daarnaast werken we intensief samen met werkgevers en andere afdelingen binnen de gemeente die veel in aanraking komen met Rotterdammers met geldzorgen. Maar we kunnen dit als gemeente niet alleen. Ook onze partners in de stad staan dagelijks klaar om de Rotterdammers te helpen. Denk aan de voedselbanken, welzijnspartijen, religieuze instellingen, vrijwilligersorganisaties en informele partijen.

Zorgen voor bestaanszekerheid is in de basis echter een verantwoordelijkheid van het Rijk en niet van de gemeente. Het Rijk heeft daarom in de afgelopen periode meerdere maatregelen aangekondigd om (gedeeltelijk) de koopkracht te repareren en de effecten van de stijgende energieprijzen en inflatie te dempen. Deze maatregelen gaan grotendeels in per 1 januari 2023.

Bovenop deze bestaande ondersteuning en maatregelen van het Rijk vinden we dat we als gemeente de Rotterdammers die dat het hardst nodig hebben ook nu op de korte en middellange termijn maximaal moeten ondersteunen. Dit doen we zoveel mogelijk samen met partners in de stad. Dit heeft zoals eerder met u besproken geresulteerd in het actieplan geldzorgen (22bb006604).

De kern van het actieplan geldzorgen is dat we extra inzetten op:

- Het bekend maken van bestaande ondersteuning;
- Het uitbreiden van bestaande ondersteuning op de korte termijn om acute nood te voorkomen/ aan te pakken en;
- Nieuwe acties om meer Rotterdammers met geldzorgen te bereiken.

Dit doen we in ieder geval tot de impact van de aangekondigde Rijksmaatregelen bekend is.

Stand van zaken

Alle acties zijn in voorbereiding of uitvoering. Een uitgebreid overzicht van de stand van zaken per actie vindt u in onderstaande tabel. In de linkerkolom staat de tekst zoals opgenomen in het actieplan, in de rechterkolom de voortgang.

Uitbreiden van bestaande ondersteuning	
Acute voedselnood direct aanpakken	Voortgang
1. Voedselnood aanpakken:	
Het Jeugdeducatiefonds bereikt op dit moment 85 Rotterdamse scholen met hun reguliere aanbod om kinderen die opgroeien in armoede te ondersteunen in het hebben van gelijke kansen. Daarnaast heeft het Jeugdeducatiefonds 4,5 miljoen gekregen van het Ministerie van Sociale Zaken & Werkgelegenheid om bovengenoemde scholen ook een schoolontbijt aan te bieden. Het fonds heeft dit 4 oktober jl. bekend gemaakt en is vanaf 5 oktober aan de slag om deze scholen te benaderen of zij hiervan gebruik willen maken.	Op 2 december 2022 is het Jeugdeducatiefonds actief op 94 basisscholen in Rotterdam en zijn er 74 basisscholen die deelnemen aan het schoolontbijt. De inzet van rijksmaatregelen is verlengd voor het schooljaar 2022 en 2023. Vanuit Nationaal Programma Onderwijs loopt een pilot voor schoolontbijt in Delfshaven. Geloven in de wijk biedt schoolontbijten op 11 basisscholen. De verwachting is dat er aan het eind van het schooljaar 17 scholen schoolontbijten aanbieden. Een uitgebreide stand van zaken vindt u in de beantwoording van toezegging 22b006463 (100 miljoen schoollunches) die u ook een dezer dagen ontvangt.
Door het Rode Kruis worden boodschappenkaarten beschikbaar gesteld. De gemeente financiert deze extra boodschappenkaarten. Deze worden via het netwerk van het Rode Kruis met maatschappelijke partners in de wijken uitgereikt om	De uitgifte van de boodschappenkaarten is eind week 43 gestart. De kaarten worden uitgegeven via (aangesloten partners van) het Rode Kruis. De boodschappenkaarten zijn per half november allemaal uitgedeeld.

Rotterdamers met acute nood te helpen. Het gaat hierbij om 3000 kaarten van 15 euro, waarbij er ook meerdere kaarten aan één gezin kunnen worden gegeven.	Hiermee zijn ca. 3000 Rotterdamers bereikt. Zij hebben ook informatie gekregen over structurele ondersteuningsmogelijkheden. Het aanbod van boodschappenkaarten ter voorkoming van acute voedselnood voldoet aan een behoefte in de wijk. We leggen hier ook een verbinding met de actie om noodhulp te organiseren (zie volgende actie). Wanneer dit georganiseerd is, zal de actie boodschappenkaarten als afgerond beschouwd worden.
Er zijn tal van interne en externe partners, zoals prominente bedrijven, subsidiepartners en filantropen die Rotterdamers in deze tijden van nood willen ondersteunen. We werken met deze partijen en maatschappelijke initiatieven aan een vorm van noodhulp bij eerste levensbehoeften (voedsel en kleding). Hiervoor reserveren we extra middelen.	Het Fonds Bijzondere Noden, het Laurensfonds en Warm Rotterdam werken samen met de gemeente om het noodhulpfonds vorm te geven. Dit fonds kan worden ingezet voor noodhulp bij eerste levensbehoeften van individuele Rotterdamers. Bijvoorbeeld voedsel, hygiëne producten, warme kleding en/of dekens. Dit wordt nog dit jaar (2022) aangekondigd aan de partijen die als 'warmtebron' ¹ bekend zijn in de stad. Zij kunnen via hun netwerken in de wijken de juiste doelgroep bereiken. Beoordeling vindt plaats op basis van opgestelde kaders met professionals en ervaringsdeskundigen.
We zien dat er een groep mensen is die het voedselpakket van de Voedselbank niet zelf af kan halen. Door lokale initiatieven van buurtcomités, individuele acties van burgers/vrijwilligers en welzijnsorganisaties is dit mogelijk. We zien dat deze service nog niet dekkend is voor de gehele doelgroep, we zijn in gesprek met de voedselbank over hoe we de dekking kunnen verruimen.	Het aantal Rotterdamers dat (incidenteel) hun voedselpakket niet kan afhalen is op dit moment beperkt. Dit beeld is bevestigd door zowel de voedselbank als de Islamitische voedselbank. Op dit moment geeft de voedselbank aan dat de service van lokale initiatieven dekkend is voor de groep mensen die zelf het voedselpakket niet kan afhalen. Dit is mogelijk door goede samenwerking tussen lokale initiatieven, buurtcomités, welzijnspartners en vrijwilligers. We blijven de situatie monitoren. Mocht deze veranderen zorgen we voor passende oplossingen.
Ondersteuning bij hoge energielasten	
2. We betalen de (aanvullende) energietoeslag zo snel mogelijk uit.	In totaal zijn tot 14 december:

¹ <https://www.warmrotterdam.nl/2022/10/26/warmtebronnen/>

Rotterdamers met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum die de € 800 energietoeslag al hebben gekregen, krijgen voor 1 november de resterende € 500 uitbetaald. Inmiddels hebben Rotterdamers met een bijstandsuitkering deze 500,- al op de rekening staan. Rotterdamers die nog een aanvraag indienen en recht hebben op de energietoeslag, betalen we zo snel mogelijk het totale bedrag uit. Op korte termijn is 85% van de Rotterdamers die voor de aanvraag van de energietoeslag in aanmerking komen bereikt. We zetten extra communicatie in om dit bereik te vergroten. Met bijzondere aandacht voor 65-plussers.	Circa 91% van de doelgroep heeft de energietoeslag toegekend gekregen. We hebben in totaal aan 76.257 burgers de energietoeslag uitgekeerd. De totale doelgroep is ongeveer 83.500 huishoudens groot. Via de digitale route zijn 54.103 aanvragen binnengekomen voor de energietoeslag. Er zijn 70.264 toeslagen van €800 euro uitgekeerd (inclusief het bestand van de participatiewet en aanvullende inkomensvoorziening ouderen). Er zijn 69.780 betalingen van €500,- gedaan. Het verschil tussen de betalingen van €800,- en die van €500,- is te verklaren doordat bij een aantal betalingen handmatige verwerking nodig is. Er is aan 5.993 huishoudens in één keer een toeslag van € 1.300,- uitbetaald. Het promoteam zet nog steeds in op het breder bekend maken van de energietoeslag (zie verderop in deze brief).
3. Rotterdamers (nu beschikbaar voor huishoudens met een inkomen tot 140% wettelijk sociaal minimum) kunnen een energieklusser aanvragen. Deze energiekussers passen direct bespaarmaatregelen toe. Denk hierbij aan: het dichtn van kieren, radiatorfolie, LED-lampen, etc. Hiermee besparen Rotterdamers ongeveer €200,- per jaar op hun energierekening (uitgaande van de energieprijzen van voor de energiecrisis). Daarnaast wijzen ze Rotterdamers op gedragsmaatregelen om energie te besparen, en op andere regelingen die voor hen interessant zijn, zoals waterzijdig inregelen. De energiekussers zijn inmiddels gestart.	Vanaf 1 november is het voor Rotterdamers met een laag inkomen mogelijk om zelf een energiekusser aan te vragen via de website van de gemeente Rotterdam. Dit hoeft dan niet meer via een hulpverlener of ondersteuner. Sinds de start zijn ongeveer 1.700 aanvragen gedaan. De energiekussers geven aan dat dat zij in Rotterdam bij de mensen komen met een laag inkomen, die hun hulp ook het hardste nodig hebben (in tegenstelling tot andere steden waar energiekussers minder gericht de doelgroep bereiken).
1 (Oplopende) schulden zo vroeg mogelijk voorkomen	
4. Op basis van de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening ontvangen wij signalen van betalingsachterstanden van	De procedure voor de vacature van consulenten vroegsignalering is afgerond.

bijvoorbeeld woningcorporaties en nutsbedrijven. We zetten meer capaciteit in op dit proces van vroegsignalering , zodat we sneller en meer Rotterdammers hulp kunnen aanbieden;	We hebben 10 FTE kunnen werven. Uiterlijk 1 februari 2023 zijn zij allemaal gestart.
5. We willen naast een aflospauze, (gedeeltelijke) kwijtschelding organiseren voor Rotterdammers met een schuldregeling bij de Kredietbank;	De laatste stand van zaken vindt u in de beantwoording van toezegging aflospauze en gedeeltelijke kwijtschelding (22bb006850).
6. Trajectbegeleiders van het Expertise Team Financiën (ETF) bieden stress-sensitieve dienstverlening bij financiële problemen. Om de toenemende vraag aan te kunnen en wachttijden zoveel mogelijk te voorkomen, breiden we de capaciteit van het aantal trajectbegeleiders met 10 FTE uit.	Het is gelukt om 10 FTE te werven. Deze collega's starten allemaal tussen 1 december 2022 en 1 februari 2023.
7. We willen collectief de eindafrekening van energie voor Rotterdammers verlichten . Daarom voeren we gesprekken met energieleveranciers over een pilot om het maandbedrag te verlagen naar een bedrag dat past binnen het huishoudbudget. Ook voeren we gesprekken over betalingsachterstanden met als doel het voorkomen van (extra) schuld door de jaarafrekening.	Op 15 november is een gesprek met grote energiemaatschappijen geweest om dit idee te pitchen. In januari 2023 is een bijeenkomst gepland over de nadere uitwerking en vaststelling van de pilot.
8. Lopende trajecten voor schulddienstverlening worden niet beëindigd als Rotterdammers nieuwe schulden maken als gevolg van stijgende energielasten.	Lopende trajecten schulddienstverlening worden niet beëindigd als Rotterdammers nieuwe schulden maken als gevolg van stijgende energielasten.
9. Er loopt een pilot voor een samenwerking tussen Eneco, Flanderijn en de gemeente . Eneco zoekt in de pilot contact met een deel van de klanten die een energieschuld hebben. Als de schulden als niet problematisch aangemerkt worden en binnen 36 maanden afgelost kunnen worden, gaat Flanderijn begeleiden en scheldt Eneco een deel van de schuld kwijt. Bij problematische schulden (waarbij schuldbemiddeling nodig is), regelen de	Eneco, Flanderijn en gemeente zijn in gesprek om de gedetailleerde uitwerking rond te krijgen. De verwachting is dat de pilot in januari kan starten. Dan benadert Flanderijn 200 klanten voor deelname aan de pilot. De gemeente is betrokken om een warme overdracht te organiseren bij het aanvragen van een schuldregeling.

partijen rechtstreekse instroom bij de Kredietbank Rotterdam (KBR).	
Nieuwe acties	
Meer Rotterdammers bereiken	
10. We zorgen dat bij ieder contact tussen gemeente en Rotterdammer het onderwerp 'rondkomen' een bespreekpunt is . Dan is de gemeentelijke ondersteuning beter zichtbaar en vindbaar, krijgt het meer bekendheid en bereiken we meer Rotterdammers:	
Bij de al lopende <u>huisbezoeken</u> aan Rotterdammers van 75 jaar of ouder (vanuit de eenzaamheidsaanpak) bespreken we de energietoeslag en inkomensondersteunende voorzieningen. Waar mogelijk helpen we mensen op weg om de aanvraag ook direct te doen;	De energietoeslag wordt momenteel besproken in de huisbezoeken. Ook mogelijkheden voor verdere ondersteuning komen aan bod Er is ook verbinding met het team thuisvaccinatie voor de Coronavaccinatie om de energietoeslag te bespreken. Hiermee bereiken we nog ca. 3.000 Rotterdammers tot eind 2022. Ook is er contact gelegd met huisartsen in Rotterdam-West. Zij gaan n.a.v. dit contact actief in gesprek als ze merken dat armoedeproblematiek aan de orde is, of delen beschikbare informatie. Zij zetten dit idee door naar hun collega-huisartsen.
We <u>verduidelijken de toegang bij 14010</u> voor vragen over financiën of geldzorgen. Er komt een extra optie in het keuzemenu. Bijvoorbeeld 'toets 4 als u vragen heeft over uw financiën of rondkomen'. Rotterdammers krijgen medewerkers aan de lijn die goed op de hoogte zijn van de extra mogelijkheden rondom financiën en rondkomen;	De extra optie bij 14010 is per 1 november operationeel. Bij 14010 zien we van 1 november tot 30 november 8372 vragen over rondkomen. Hiervan kiest ca. 1% voor de nieuwe optie in het keuzemenu. De evaluatie van deze optie vindt plaats bij de herijking van het actieplan.
<u>Promoteams</u> gaan actief langs bij instellingen zoals seniorencomplexen, religieuze instellingen, markten, winkelcentra en plekken van vertrouwen om de energietoeslag en anderen ondersteuningsmogelijkheden onder de aandacht te brengen en direct op weg te helpen met aanvragen. Vanaf	Het promoteam is op 19 oktober gestart. Tussen 19 oktober en 5 december heeft het promoteam 2556 mensen gesproken en bijna 156 mensen geholpen bij het invullen van de formulieren. De inzet is gepland tot 22 december. De inzet wordt ook gecombineerd met de pilot Sociale Straat.

18 oktober zijn we voor het eerst aanwezig op één van de weekmarkten in Rotterdam.	De werkzame elementen en leerpunten worden de komende periode gebundeld. De Sociale straat is een combinatie van een braderie, muziek en diverse activiteiten waar maatschappelijke, sportieve en sociale dienstverleners, organisaties of verenigingen hun werkzaamheden presenteren. We willen in het eerste kwartaal 2023 door met deze activiteit en zetten daarbij niet uitsluitend in op de energietoeslag maar op alle armoederegelingen.
• We creëren extra <u>bekendheid</u> voor de <u>Vraagwijzer</u>.	Als eerste stap wordt ingezet op het bekendmaken van de Vraagwijzer via de promoteams en de wijkteams. De Vraagwijzer en het wijkteam waren ook aanwezig bij de Sociale straten. Van eind oktober tot december zijn meerdere Sociale straten georganiseerd (o.a. in Overschie, centrum, Feijenoord en Crooswijk). Ook wordt de Vraagwijzer genoemd in alle (digitale) communicatiemiddelen om de bekendheid te vergroten. Onder andere via sociale media en de webpagina geldzorgen van de gemeente Rotterdam.
11. We benaderen Rotterdammers die bij ons bekend zijn (Prestatie010, Werk en Inkomen, ETF, Jongerenloket, wijkteams en KBR) proactief (telefonisch, digitaal of fysiek) met het ondersteuningsaanbod;	Vanuit verschillende afdelingen is een start gemaakt met het benutten van kansen om Rotterdammers proactief te benaderen. Vanuit de KBR bijvoorbeeld. Daar hebben de mensen die geen participatiewet uitkering ontvangen en niet zelf de energietoeslag hebben aangevraagd, maar daar wel voor in aanmerking komen, automatisch de energietoeslag toegekend gekregen. Er is naast de website geldzorgen ook communicatiemateriaal op maat in ontwikkeling om informatie over ondersteunende regelingen ook fysiek in de wijken te kunnen delen.
12. We stellen papieren formulieren voor het aanvragen van de energietoeslag beschikbaar op gemeentelijke loketten (zoals de Vraagwijzer en het Jongerenloket) voor Rotterdammers die	De papieren formulieren zijn voorhanden in de gemeentelijke loketten. Mensen kunnen bij de Vraagwijzer ook hulp krijgen bij het invullen van de formulieren. Hier is geen afspraak voor nodig.

hun aanvragen niet digitaal kunnen doen. Dit was tot nu toe beperkt mogelijk;	Er wordt nog gekeken naar verdere verspreiding van de papieren formulieren. Aanvullend is er een toeslagen hand-out met QR-codes van gemeentelijke ondersteuningsmogelijkheden voor wijkpartners.
13. We leggen contact met meer (grotere) werkgevers in Rotterdam en geven hen handvatten om hun werknemers met geldzorgen te ondersteunen. We regelen waar mogelijk directe lijnen tussen deze bedrijven en het ETF;	De ervaringen van de pilots met Aafje, RET en Rotterdam Inclusief worden benut om informatie op maat te ontwikkelen voor andere werkgevers, en waarmee we ook nieuwe werkgevers kunnen benaderen. De eerste conceptversie van de informatie is gereed. Deze is met een aantal stakeholders gedeeld voor aanvullingen en aanscherpingen. We verwachten in januari 2023 een eerste versie te hebben.
14. We werken samen met partijen, platforms en religieuze instellingen in de stad om vraag en aanbod voor hulp aan Rotterdammers in nood aan elkaar te koppelen ;	Het koppelen van vraag en aanbod gebeurt al door verschillende partijen. Er zijn gesprekken gevoerd hoe we deze initiatieven kunnen verbinden en opschalen. Deze gesprekken zijn gevoerd met o.a. Stichting anders, Warm Rotterdam, Voorgoed en Rotterdamse Uitdaging. Na afstemming met de partijen is ervoor gekozen een digitaal platform te ontwikkelen. Op dit platform wordt dan vraag en aanbod bij elkaar gebracht. Een eerste versie van het platform www.goedgeven010.nl is op 21 december gelanceerd.
15. We zetten de website geldzorgen/rotterdam.nl in om het hulpaanbod overzichtelijk, op een webpagina, onder de aandacht te brengen bij Rotterdammers.	De site Geldzorgen Rotterdam.nl is sinds 19 september live. Het bezoekersaantal staat 30 november op: 19.706. Op 1 november op: 5.480 bezoekers. (+ 14.226 in 30 dagen). De bezoekersaantallen zijn verhoogd door advertentieruimte in te kopen bij Google zoekmachines. 48,4% van de bezoekers komt binnen via zoekmachines zoals Google (99,9%). 17,4%% van de bezoekers komt binnen via Home Rotterdam.nl en de overige bezoekers komen binnen via andere webpagina's, zoals energietoeslag en nieuwsberichten over geldzorgen.

Financiën

We verwachten dat de middelen besteed worden zoals begroot (1,1 miljoen dit jaar). 3,4 miljoen staat begroot voor 2023.

Tot slot

We hebben met het bestaande hulp- en ondersteuning aanbod en bovenstaande aanvullende en nieuwe acties de afgelopen periode meer Rotterdammers weten te bereiken. We zien dat de acties ook veel aandacht krijgen in de (sociale) media. Wat eveneens bijdraagt tot meer bekendheid en betere vindbaarheid van de bestaande ondersteuning.

Dat meer Rotterdammers ondersteuning van de gemeente weten te vinden, en hier gebruik van willen maken, zien we bijvoorbeeld bij aanvragen voor het witgoedfonds. De criteria van dit fonds zijn onlangs verruimd. Rotterdammers kunnen ook een aanvraag doen voor vervanging van witgoed met een hoog energieverbruik. Inmiddels zijn hiermee al 300 Rotterdammers geholpen.

Vooraf was niet in te schatten hoeveel Rotterdammers zich zouden melden voor vervanging van witgoed en hoe snel zij hiervoor een aanvraag indienen. Dit heeft ertoe geleid dat voor de niet urgente aanvragen de behandeltermijn langer is geworden (enkele weken). Urgente aanvragen voor het witgoedfonds worden binnen 24 – 48 uur behandeld. Dat zijn aanvragen van mensen die bijvoorbeeld helemaal geen koelkast of wasmachine hebben. Er is geen sprake van een stop en het niet in behandeling nemen van aanvragen. Het FBNR is bezig om meer medewerkers aan te trekken, zodat ook vervangingsaanvragen voor witgoed snel kunnen worden opgepakt. Ze verwachten dat ze vanaf januari 2023 de achterstand bij niet urgente aanvragen (vervangend witgoed) kunnen inlopen.

We hopen dat deze positieve trend in de vindbaarheid van onze ondersteuning bij financiële problemen zich voort blijft zetten. We monitoren hierin de capaciteit en schakelen bij waar nodig.

Afdoeningen

Met deze brief stel ik voor om de toezegging Voortgang actieplan geldzorgen (20bb007938) als afgedaan te beschouwen. In Q1 2023 brengen we u opnieuw op de hoogte van de voortgang en herijking van het actieplan.

Met vriendelijke groet,

Enes Yigit MSc
Wethouder Armoedebestrijding, Schuldhulpverlening, Taal